

# **LA REVISTA:**

## **Un projecte per a l'Aula Oberta de 3r d'ESO**

**Mònica Miralles Calm**

**[mmiral33@xtec.cat](mailto:mmiral33@xtec.cat)**

**IES Joan Coromines**

**Barcelona**

# Índex

1. Introducció.....	3
2. Objectius generals.....	4
3. Objectius específics i competències bàsiques.....	6
4. Continguts per àrees i transversals.....	8
5. Temporalització.....	9
6. Activitats d'ensenyament-aprenentatge.....	10
7. Criteris, activitats i registres d'avaluació.....	13
8. Metodologia.....	15
9. Bibliografia, recursos i ús de les TIC.....	17

## 1. INTRODUCCIÓ

Aquest projecte té com a finalitat construir una revista amb els alumnes de 3r ESO de l'Aula Oberta amb textos de diferent tipologia: instructius (receptes de cuina), argumentatius (articles d'opinió), explicatius (textos on s'expliqui les característiques dels seus països d'origen), narratius (històries), etc.

La idea de fer una revista neix a partir de la que ja faig a l'institut on jo treballo actualment (IES Joan Coromines de Barcelona) a l'Aula d'Acollida com a crèdit de síntesi. I és que enguany estic a l'Aula Oberta i a l'Aula d'Acollida i em va semblar un bon "experiment" aplicar el que fèiem amb els alumnes nouvinguts en acabar el curs a l'alumnat de l'Aula Oberta.

Si hi ha alguna mancança en les seves competències és precisament la lingüística, (sobretot l'ús de la llengua catalana) i fent una revista podrien practicar el català des de l'expressió escrita i també oral d'una manera divertida i motivadora. No hem d'oblidar que l'alumnat de les aules obertes necessiten estímuls constants per tal que treballin amb il·lusió i elaborar una feina com aquesta faria que la seva autoestima augmentés en veure com són capaços de fer de periodistes amb les tasques de cada dia. A més, els obligaria a treballar en equip i a aprendre a respecte els altres i els seus escrits, dos habilitats o actituds fonamentals, no solament per a la vida escolar, sinó també per a la seva vida personal, tantes vegades malmesa per problemes familiars, afectius, etc. I és que actualment amb la gran diversitat social que existeix en la nostra societat, l'escola no només ha de donar coneixements, també ha d'oferir quelcom que no es troba en els llibres i que permet que els nostres alumnes siguin el més important: persones.

## **2. OBJECTIUS GENERALS:**

Els objectius es refereixen als generals d'etapa i terminals d'àrea, dels quals he triat els més funcionals i significatius de les matèries que es desenvoluparan: llengua catalana, ciències socials, matemàtiques, visual i plàstica i educació física. Són, per tant, els més propers i aplicables a la vida quotidiana.

**(Nota: Tot i que la LOE no recull la distinció dels objectius segons l'actitud, els conceptes i els procediments, ho he deixat per orientar el lector sobre la naturalesa de cada objectiu)**

### **2. 1.Objectius d'actituds, valors i normes**

Esforçar-se per millorar i aprendre, superar les pròpies dificultats i adquirir autonomia.

Participar a classe i en les activitats de grup, mostrant interès, tolerància i creativitat.

En les intervencions orals, demanar el torn de paraula, respectar els altres companys i expressar correctament la pròpia opinió.

Mostrar interès pel món del periodisme en general i en la premsa escrita en particular.

Valorar i respectar el català com a llengua de comunicació.

### **2. 2.Objectius de fets i conceptes**

Reconèixer i interpretar els diferents mitjans de comunicació i gèneres periodístics.

Conèixer textos de diferent tipologia: instructius, explicatius, narratius, argumentatius.

Conèixer i identificar les parts d'un text argumentatiu, narratiu o periodístic.

Conèixer els trets bàsics de la varietat estàndard de la premsa escrita.

Distingir diferents tipus de premsa escrita.

### **2. 3. Objectius de procediments**

Comunicar-se oralment i per escrit amb propietat, autonomia i creativitat.

Identificar els problemes i elaborar estratègies per resoldre'ls.

Comprendre i interpretar missatges orals i escrits de diversa tipologia adequats a l'edat i al nivell.

Llegir expressivament els textos treballats a classe.

Redactar textos de diferent tipologia: instructius, argumentatius, explicatius.

Utilitzar les TIC com a eina de treball.

### **3. OBJECTIUS ESPECÍFICS i COMPETÈNCIES BÀSIQUES**

#### **3.1 Objectius específics per àrees**

##### **3.1.1. Àrea de llengua: català**

Llegir correctament textos escrits en català i de diferent tipologia.

Identificar textos periodístics de diferent tipologia.

Redactar textos periodístics de diferent tipologia.

Construir passatemps: mots encreuats, sopa de lletres, jeroglífics.

Comunicar-se oralment amb correcció i respecte.

Respectar la llengua catalana com a llengua de comunicació.

##### **3.1.2. Àrea de matemàtiques**

Utilitzar les operacions bàsiques (suma, resta, multiplicació, divisió) per al disseny de la portada i de les seccions de la revista.

Buscar la proporció del disseny de la revista.

Utilitzar el recompte de dades en les enquestes.

Representar gràficament les dades de les enquestes.

##### **3.1.3. Àrea de visual i plàstica**

Dissenyar la portada, dibuixant algunes imatges, fent lletres atractives i utilitzant en algun cas, la informàtica.

Dissenyar la revista en general: l'estructura, la compaginació, etc.

Dibuixar algun objecte, persona, paisatge en un recull de dibuixos que s'introduirà a la revista.

##### **3.1.4. Àrea de socials**

Construir textos sobre temes d'actualitat.

Construir textox sobre diferents cultures.

##### **3.1.5. Àrea d'educació física**

Redacció de textos de caire esportiu: notícies, reportatges, etc

## **3.2 COMPETÈNCIES BÀSIQUES i TRANSVERSALS**

### **3.2.1. Competències comunicatives**

Saber respectar el torn de paraula.

Saber respectar les intervencions orals dels companys.

Saber respectar els textos dels altres.

### **3.2.2. Competències artística i cultural**

Valorar les expressions artístiques: el disseny, la pintura, etc.

Respectar les cultures i el folklore de la cultura decada company.

### **3.2.3. Competències metodològiques**

Aprendre a valorar i utilitzar correctament les TIC.

Respectar i valorar la funció dels mitjans de comunicació.

Reconèixer la utilitat de les matemàtiques en les accions quotidianes.

Tenir il·lusió per saber més coses.

### **3.2.4. Competències personals**

Aprendre a treballar en equip.

Aprendre a treballar de forma autònoma.

Tenir iniciativa tot perdent la vergonya a intervenir a classe.

### **3.2.5. Competències centrades en conviure i habitar el món**

Manifestar una bona actitud en les sortides fora i dins de l'escola: respecte i educació

Tractar correctament les persones que ens envolten: companys, professors, vianants, etc.

Tenir criteri per distingir les bones i les males accions.

## **4. CONTINGUTS PER ÀREES I TRANSVERSALS**

### **4.1. Català:**

Redacció de textos de tipologia diferent: instructius, argumentatius, explicatius i narratius.

Redacció d'entrevistes a diferents persones de l'institut o de fora.

El·laboració de passatemp: mots encreuats, sopa de lletres, jeroglífics.

Visita al diari del barri de Sants.

### **4.2. Matemàtiques:**

Utilització de les operacions bàsiques (suma, resta, multiplicació, divisió) per al disseny de la portada i de les seccions de la revista.

Utilització del recompte de dades en les enquestes.

Representació gràfica de les dades de les enquestes i calcular-ne el resultat en forma de gràfic o tants per cent.

### **4.3. Ciències Socials:**

Producció de textos sobre temes d'actualitat.

Producció de textos sobre diferents cultures.

### **4.4. Visual i Plàstica:**

Disseny de la portada (dibuix d'algunes imatges, de lletres atractives i utilització, en algun cas, de la informàtica).

Disseny de la revista en general: l'estructura, la compaginació, etc.

Dibuix d'algun objecte, persona, paisatge en un recull de que s'introduirà a la revista.

### **4.5. Educació Física:**

Redacció de textos de caire esportiu: notícies, reportatges, etc

## **5. TEMPORALITZACIÓ**

Aquest projecte està pensat per tal que es desenvolupi en un trimestre en horari d'Aula Oberta (unes 5 hores setmanals com a mínim). El millor dels tres trimestres seria el tercer, ja que es convertiria en una ena de síntesi de tota la feina feta durant el curs. A més, en ser una activitat diferent a les classes de cada dia i més engrescadora, els alumnes estarien motivats per afrontar la recta final del curs amb més ganes. No hem d'oblidar que l'últim trimestre és el que se'ls fa més difícil amb vista les vacances d'estiu i amb la realització d'una feina més creativa treballarien més il·lusionats.

## **6. ACTIVITATS D'APRENTATGE**

### **6.1 Activitats relacionades amb els continguts per matèries**

#### **6.1.1. Català:**

Digues si els següents textos són instructius, explicatius o argumentatius i explica el perquè.

Aquí tens les seccions que té la revista. Pensa si hi ha alguna secció que falta i escriu-ne els títols. Cal que siguin ben originals. Després exposa'ls en comú.

Elabora un passatemps per a la revista. Pots fer una sopa de lletres, uns motsencruats, un jeroglífic. Cal que tots us poseu d'acord per no repetir-los.

Pensa i escriu una pregunta la resposta de la qual sigui un "sí" o un "no" per tal de fer una enquesta als professors i als alumnes d'un grup de 3r d'ESO. Després comenta'n el resultat amb els companys. Ha de ser una pregunta atractiva sobre un tema d'actualitat.

Una bona revista ha de tenir un títol ben original. Ara, cal que deixis volar la teva imaginació i que n'escriguis un de ben atractiu. Després els posareu en comú i decidireu quin us agrada més.

Escriu una recepta de cuina del teu país. Recorda que cal que hi hagi el títol, els ingredients i les quantitats i el text on s'indiquin tots els passos per a la seva elaboració.

#### **6.1.2. Matemàtiques:**

A partir de l'enquesta feta als alumnes i als professors de 3r d'ESO sobre un tema d'actualitat, recull-ne els resultats i fes una gràfica en forma de formatget o en forma de barres tal com t'ha explicat la professora.

Entre tots, cal que pensem quines dimensions ha de tenir la portada de la revista i quan ha de mesurar cada apartat i imatges que hi surtin.

#### **6.1.3. Ciències Socials:**

Tria un d'aquests temes d'actualitat i seguint les instruccions que se t'han donat elabora un article d'opinió.

Seguint aquest model, escriu un text (10-15 línies) presentant-te i explicant els teus orígens: nom, edat, país, any d'arribada, etc.

#### **6.1.4 Visual i Plàstica:**

Dissenya unes lletres ben atractives per als títols de cada secció.

Entre tots pensem una portada per a la revista. Pot ser un sol dibuix que il·lustri el títol o més dibuixos relacionats amb els continguts.

Dibuixa algun objecte, persona, paisatge, etc pel recull que s'introduirà a la revista.

Pensa i escriu un anunci publicitari que contingui un eslògan i estigui acompanyat d'una imatge

### **6.1.5. Educació Física:**

Com ja saps, cada cap de setmana hi ha molts esdeveniments esportius. Ara ens hem de posar d'acord per tal que cadascú en triï una i dilluns, en tornar a l'institut, escriure-ne la crònica per a la secció d'esports. Aquí tens les instruccions de com fer-ho.

### **6.2. Activitats relacionades amb el món laboral**

Busca per internet quins estudis ha de fer un alumne que un cop acabat quart d'ESO vulgui convertir-se en periodista.

Després de la visita a l'*Informatiu de Sants*, escriu què t'ha semblat la professió de periodista i l'ambient de la redacció del diari.

Escriu tres possibles preguntes que li faries a un periodista.

Seguint el model que se't dona escriu el teu currículum. Imagina que l'has d'enviar per ser periodista o per qualsevol alta feina que vulguis desenvolupar.

### **6.3. Activitats relacionades amb la competència social i ciutadana**

Pensa un possible títol per a la revista. Un cop l'hagis pensat posa'l en comú amb els altres companys i decideu entre tots quin és el més adequat. (Activitat lligada a

Una revista té seccions. Demostrea que saps treballar en equip i que saps respectar l'opinió dels altres i entre tots pensem quines seccions poden ser amb una pluja d'idees. Un cop les hàgim posat en comú, cal que ens posem d'acord per triar les que ens semblen més adients.

Ara que ja tenim les seccions i cadascú ha de decidir quina podria fer millor i posar-ho en comú. També cal que pensem si alguna d'elles cal que l'elabori algun company en especial. Per exemple, si a algú li agraden molt els esports podria fer la secció esportiva, etc. Cal que tots en tinguem com a mínim una.

Una secció de la revista podria ser un calendari on a cada mes aparagués un consell per ser uns bons ciutadans per al nostre barri. Has d'escriure un consell i fer un dibuix relacionat amb el text. Per exemple: Gener: No has de tirar papers a terra. Dibuix: un paper a terra i una creu vermella que significaria la prohibició.

Totes les bones revistes i diaris tenen una secció d'opinió. Ara cal que siguis ben crític i facis un article d'opinió (seguint les pautes que et donarà el professor) sobre un tema d'actualitat que afecti les persones. Per exemple: pots escriure sobre les bandes llatines, el canvi climàtic, la prostitució, les ONG, etc. Recorda que abans t'has d'informar sobre el tema buscant informació a Internet o preguntant al professor; així, et faràs una idea ben realista d'allò que has de criticar o opinar.

Ja tenim la revista acabada. Ara és el moment de pensar sobre el que hem fet, el que hem descobert que no sabíem, el que hem après, com t'has sentit sent periodista... Completa aquesta graella:

<b>Què has après que no sabies</b>	<b>Què t'ha semblat l'activitat (coses positives i negatives)</b>	<b>Hi ha alguna cosa que hagis trobat a faltar?</b>	<b>Després d'haver fet de periodista, què creus que la feina d'aquests professionals pot aportar a la societat?</b>

## **7. CRITERIS, ACTIVITATS I REGISTRES D'AVALUACIÓ**

L'avaluació serà totalment sumativa, qualitativa i formativa i tindrà en compte molts aspectes: l'actitud, la iniciativa, el respecte, la capacitat de treballar en equip, el contingut escrit, les intervencions orals, etc. Cada dia s'avaluarà la feina feta observant tots els aspectes anteriors. És necessari que el treball diari tingui una valoració ràpida i clara, per tal d'estimular els alumnes i fer-los veure els seus encerts, millores i errors.

Començaríem amb una avaluació inicial que faríem a classe després de la presentació del projecte, la qual consistirà a respondre aquestes preguntes per escrit o oralment:

### **7.1. Avaluació inicial**

1. Per què creus que les persones ens comuniquem?
2. Totes les maneres de comunicar-se tenen la mateixa funció?
3. Quins mitjans de comunicació coneixes?
4. Escribeu el nom dels diaris i revistes que coneixes
5. Per a què creus que serveixen els mitjans de comunicació?

Després de l'avaluació inicial les eines d'avaluació seran uns quadres, uns registres d'avaluació que s'aniran omplint després de cada feina feta. Així, el professor podrà veure l'evolució diària i el progrés de cada ítem: actitud, participació, etc... No hem d'oblidar que, d'aquesta manera podrem conèixer quin és el grau de consecució dels objectius proposats en el moment de l'execució de les activitats i ens ajudarà a saber la situació real de l'alumne en relació amb les finalitats que ens hem plantejat. A més, ens pot ser útil amb vista a la seva situació acadèmica, familiar i orientació personal.

### **7.2 Registres d'avaluació**

Cada secció, cada text o feina tindrà aquesta graella per poder avaluar la tasca del dia a dia:

**Nom de l'alumne:****Feina: Recepta de cuina**

	<b>Molt</b>	<b>Força</b>	<b>Prou</b>	<b>Poc</b>	<b>Gens</b>
<b>Té una actitud positiva</b>					
<b>Mostra iniciativa</b>					
<b>Mostra respecte per als companys</b>					
<b>Mostra respecte per a la feina que ha de fer</b>					
<b>Quan té dubtes, consulta al professor i/o els companys i no es rendeix</b>					
<b>Realitza la feina posant tot l'interès i coneixements adquirits</b>					
<b>Els resultats són correctes i estan ben expressats</b>					

**Observacions:**

.....

.....

.....

.....

.....

## **8. METODOLOGIA**

### **8.1 Estratègies per a l'atenció a l'aula**

Les classes s'articularien de la següent manera:

La revista tindria diferents apartats o seccions. Aniríem fent-les d'una en una. Abans, però, breu explicació dels mitjans de comunicació i de la premsa escrita en particular.

Començaríem les classes amb un introducció del que cal fer, si cal, mínima explicació teòrica d'algun concepte.

Els alumnes es repartirien les seccions i anirien elaborant-les en hores de classe d'Aula Oberta, principalment, les que tenen amb mi (7 hores setmanals) i si volguessin la resta de professors en les seves matèries.

### **8.2. Estratègies per a l'atenció individualitzada i metodologia per treballar les activitats d'ensenyament-aprenentatge**

En primer lloc, es tracta de plantejar als alumnes la possibilitat de treballar a l'Aula Oberta de manera diferent, a partir del desenvolupament d'un projecte i motivar-los per aquesta nova experiència. Cal que ells s'engresquin amb el tema; per tant, la primera sessió caldrà dedicar-la a introduir la idea i el tema, i deixar als alumnes que expressin què en pensen, com els agradaria treballar, etc. També s'hauria d'explicar la metodologia de treball i com s'avaluarà: l'elaboració d'un dossier, una sortida a l'informatiu del barri, el disseny i la realització de les activitats i l'exposició i difusió de la feina que han fet a la resta d'alumnes de l'institut i professors. Aquest últim aspecte és molt important per la potenciació de l'autoestima que apuntàvem anteriorment.

Es tracta de crear unes certes rutines de treball, tot i que sempre es poden interrompre o modificar aquelles activitats que algun alumne no pugui assolir o bé aportar-ne de noves per tal de mantenir l'interès dels alumnes.

Cada alumne disposarà d'un dossier que estarà dividit en dues parts. La primera més teòrica, on s'explicarien els tipus de textos que hi ha a la premsa escrita, els mitjans de comunicació en general, instruccions per fer els diferents textos, etc.

L'alumne anirà treballant aquesta informació en el moment que la professora ho indiqui per tal de poder fer correctament les diferents seccions, les quals es trobaran en la segona part del dossier.

En aquesta segona part hi haurà els apartats que tindrà la revista. Tot i així, no seran les definitives, els alumnes hauran de decidir entre tots si en falta alguna i afegir-la.

En obrir aquesta segona part aniran trobant full a full on hauran d'escriure (amb un enunciat previ) el text o la imatge que il·lustrarà la secció.

Començaríem les classes amb un introducció del que cal fer, si cal, mínima explicació teòrica d'algun concepte. Al principi del projecte les activitats giraran entorn del món dels mitjans de comunicació, de la tipologia de textos, etc (1a part del dossier)

Després d'acabar aquesta feina aniríem a treballar l'elaboració de la revista pròpiament dita (2a part del dossier). Els alumnes es repartirien els textos de les seccions (algunes les faran tots) i anirien elaborant-les en hores de classe d'Aula Oberta, principalment, les que tenen amb mi (7 hores setmanals) i si volguessin la resta de professors en les seves matèries. S'anirien corregint i s'anirien passant a l'ordinador per construir la revista. No es tracta d'enllestir les feines a corre-cuita. Si el que es vol és crear i consolidar hàbits de treball, serà convenient que els alumnes vagin elaborant els seus dossiers. Així s'aconseguirà que ells siguin conscients del volum, la qualitat i la progressió de les feines acabades, ja que podran veure com han anat treballant dia rere dia i com han anat millorant les seves produccions. Si els alumnes poden veure que poden fer, la seva autoestima creixerà i la perseverança davant les dificultats.

En tot moment tot es treballarà en consens, així es potencia la cohesió del grup i s'aprèn a treballar en equip. En algun cas alguna secció es podria fer entre dos.

Quan sigui necessari, aniríem a l'aula d'informàtica (si no en tenim prou amb els quatre ordinadors de l'aula oberta) per tal de treballar amb les TIC. També aniríem a l'aula de Visual i Plàstica per treballar el disseny de la revista.

## **9. RECURSOS DIDÀCTICS, ÚS DE LES TIC i BIBLIOGRAFIA**

### **9.1. Recursos didàctics i Ús de les TIC**

En la revista que els alumnes haurien d'elaborar s'utilitzarien els següents recursos:

Les aules d'informàtica de l'institut.

L'aula de Visual i Plàstica.

La fotocopiadora del centre.

La càmera de fotos digital del centre..

La premsa diària.

La sortida a "l'Informatiu de Sants" (diari informatiu del barri)

### **9.2 Bibliografia**

-Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria: Competències bàsiques.

- Resolució d'1 de juliol de 2005, que dona instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres docents públics d'educació secundària de Catalunya per al curs 2005-2006 (Aules Obertes).

- Nou Decret d'Ordenació dels Ensenyaments de l'Educació Secundària Obligatòria